

De allierte er ikke lenger på defensiven. Tysklands kraft ebber ut mens de forente nasjoners øker. Det var denne bitre sannhet, det kommende nederlags sannhet, som Hitler ikke vilde se i øinene da han ofret sine 200.000 mann foran Stalingrad. Det var ikke Hitlers almindelige prestisje det gjaldt, men troen på Tysklands uoverinnelighet og den guddommelig inspirerte Adolfs ufeilbarlighet.

Nordafrika. - Rommel trekker sig inn i Tunisia og Montgomery følger etter. Tyskerne søker å hindre den britiske fremmarsj så meget som mulig. Det ansees som sannsynlig at Rommel vil sette sig fast i Marothlinien, vel 100 km bak den Tunisiske grense. Denne linje, som er bygget av franskmennene etter mønster av Maginotlinjen mot et fryktet italiensk innfall i landet, vurderes forskjellig av militære sakkyndige. Så meget er sikkert som at linjen har ringe dybde. Det er mulig at den kan trues i flanken av den del av Montgomerys arme, som rykker frem inne i landet. Og den trues bakfra av konsentrasjoner av amerikanske og britiske tropper av Eisenhowers arme. - Høiere op i Tunis har tyskerne hatt en del fremgang under forsøket på å utvide den korridor Rommels arme enda kan passere igjennom. Men franske og amerikanske styrker har utført heldige motangrep og derefter konsolidert sine stillinger.

I Middelhavet er over 10 fiendtlige skip, delvis noget større forsyningskip, senket. 2 italienske destroyere er truffet med bomber, og den ene ble satt i brann.

På flyplassen Gestel Bonito ved Tripolis hadde tyskerne etterlatt sig 200 fly, hvorav 30 var i full stand. Britiske og amerikanske fly har rettet mange angrep mot aksens baser på Sicilia og i Tunis. Sfax har vært utsatt for det kraftigste flybombardement, som amerikanerne enda har utført i Afrika.

Om det amerikanske Mitchel-fly opplyses følgende: Det hører til klassen middelstore bombefly, har 2 motorer på tilsammen 1700 HK, gjør 480 km i timen, har en aksjonsradius på 2700 km og stiger til 9000 meters høide. Det har et tårn med maskingeværer oppe og et under flyet hvorav det si-

ste kan trekkes inn. Dessuten har det maskingeværer, som er stillet i flyets lengderetning.

5 britiske sjøfolk, som har tjenestegjort på norske skip, er av kong Haakon dekorert med den norske krigsmedalje.

I Østen har amerikanerne hatt fremgang på Guadalcaner. Allierte bombefly har tilføid japansk skipsfart tap. For ørig meldes det om store japanske konsentrasjoner av skip og tropper i basene nord for New Guinea. Man regner det som sikkert, at japanerne vil forsøke et nytt stort fremstøt mot Australia. Kampene hittil karakteriseres som forpostfektninger.

Efter Casa Blanca-konferansen, hvor planene for den allierte offensiv i 1943 blev vedtatt, har president Roosevelt reist hjem. Han la tilbaketu- ren over Liberia, negerrepublikken, hvor han hilste på presidenten, og fløi derfra til Brazil, hvor han konfererte med president Vargas. Roosevelt er det som uttalte de ord, som har gitt konferansen dens navn: Konferansen som krever fiendens betingelsesløse underkastelse.

I ukens løp har allierte fly utført sine utrettelige angrep på fiendens jernbaner i Nordfrankrike og Belgia. Ubåthavn Loriont er igjen kraftig bombet av britiske og amerikanske fly. Likeledes er Bordeaux og Brügge angrepet. Amerikanske fly har gjennomført sitt første angrep på mål i selve Tyskland og har utført et kraftig angrep på Wilhelmshaven. Britiske fly angrep Düsseldorf og slapp flere hundre tonn spreng- og brannbomber i løpet av 20 minutter. I Kjøbenhavn er Burmeister & Wain, som bygger dieselmotorer til tyske ubåter, angrepet av britiske Mosquito bombefly.

Man regner med at den tyske ubåtflåte øker med 10 ubåter om måneden, til tross for alle de ubåter, som går tapt. Tyskerne har bygget store ubåter, som brukes som forsyningskip. Imidlertid har de allierte skipstap ikke øket i de siste seks måneder, og i januar kan endog spores nedgang i mengden av tapt tonnasje. En øket ubåtkamp ventes, og man tar sine forholdsregler.

mentert i amerikansk presse.

5. Februar

1943.

Russland. - "Jeg vil ikke lage noget nytt Verdun," ropte Hitler om Stalingrad og lovet at han skulde spare på folkene sine der. Verdun var den forrige verdenskrigs blodigste slag. Men Hitler har ikke holdt dette løfte bedre enn nogen av sine tidligere. Han ofret syv ganger så mange liv ved Stalingrad som det falt tyskere ved Verdun. Det viser sig at russerne hadde anslått antallet av omringede tyske tropper for lavt. Den tilintetgjorte og fangne tyske arme utgjorde ikke 220.000, men 330.000 mann. At dette tall er det riktige, er blitt bekreftet av armeens fangne generalfelttøimester, oberst v. Golovski. Umiddelbart før armeens endelige utsløttelse utnevnte Hitler den øverstbefalende, general Paulus, til feltmarskalk. Han nød den nye verdighet i noen få timer før han blev tatt til fange som den første tyske feltmarskalk, som nogengang har vært nødt til å overgi sig. - Efter våre siste meldinger stod det 10-12.000 mann ved Stalingrad. Disse rester av den 6te tyske arme blev senere redusert til et opgitt antall av 4-5000. Da russerne meldte om armeens endelige utsløttelse, opgav de imidlertid antallet av fanger i de to siste dager til 45.000. Dette må ha sin forklaring i at 6te armens oprinnelige styrke var 110.000 mann mere enn russerne regnet med. - Armeens endelige utsløttelse foregikk ved at de resterende tropper blev splittet i to. Den ene del blev isolert i forstederne vest for byens centrum, og den annen del i nordenden av byen. Først gikk russerne til stormangrep på troppene ved centrum. De feide unnav all motstand og omringet det hus, hvor de visste at general Paulus hadde sitt hovedkvarter. Da situasjonen gikk op for general Paulus, sendte han sin adjutant ut for å forhandle om overgivelse. En russisk tropp bevestret med helautomatiske geværer gikk derefter inn i huset, hvor de fant general Paulus og hele hans stab i kjelleren. Det var ialt 16 generaler foruten andre høie officerer. To dager efter måtte nordavdelingen overgi sig under befaling av general Streisher. Med ham fulgte 7 andre generaler i russisk

krigsfangenskap. Ialt blev 24 tyske og rumenske generaler tatt til fange under sluttkampene ved Stalingrad. Store mangder av materiell falt i russernes hender. De frigjorte russiske tropper settes nu inn på andre kampavsnitt. Og i Tyskland forordner man tre dagers landesorg over nederlaget for å bortlede oppmerksomheten fra at det er naziststyret man bør sørge over.

I Kaukasus rykker russerne frem på en 200 km bred front. De har erobret jernbanecentret Krapotkin. Tikoresk er inntatt og Maikop okkupert. Fra Tikoresk nærmer russerne sig Krasnodar. Russernes siste større erobring på dette avsnitt er jernbaneknutepunktet Kutsjevskaja like søndenfor Rostov. Med inntagelsen av dette sted har de avskåret de tyske styrker rettet til Rostov. Ved et annet fremstøt - antagelig vest for Tikoresk - har russerne splittet tyskernes armeer i to, hvorav den sydlige bare har veien over det islagte Kertsj-strede åpen. Evakueringen over isen er allerede begynt. Men tyskerne må late efter sig sitt tunge materiell, og de er under stadig bombardement av den russiske Svartehavsflåte og russiske fly. Nord for Novorossisk har russiske tropper gått iland på kysten for å avskjære tilbaketoget for tyskerne, som holder deler av byen. Det var omkring 20 tyske divisjoner, som stod i Kaukasus og nu har fått veien tilbake helt eller delvis avskåret. Russerne tar stadig flere fanger. Det sist rapporterte større antall var 11.000, som blev opgitt 29. januar. Rostov ligger nå innenfor rekkevidde av russernes tunge artilleri. Kraftige tyske motangrep øst og sydøst for byen er blitt avvist.

Nord for Rostov har russerne trekvart omringet Vorosjilovgrad. Mellom Rostov og Kharkov har de skåret over jernbanelinjen fleresteder. Jernbanestasjonen og byen Kupiansk, som ligger på hver sin side av elven Oskol, er også inntatt av russerne. Og lenger nord står de bare ca. 35 km fra Kursk, som de nå rykker frem mot fra nord, øst og sydøst. De har ennvidere inntatt to viktige stasjoner på jernbanen fra Kursk til Orel, som

nå også er truet av den russiske of-fensiv. Under fremrykningen i dette avsnitt omringet russerne flere tyske garnisoner, som senere er blitt ut-slettet. Siden 17. januar er 17.000 tyske og vasalltropper drept og 27.000 tatt til fange av isolerte avdelinger vest for Voronesj. Blant fangerne er to ungarske generaler.

Russerne har også meldt om kamper ved Leningrad og Volkof, men ingen større forandring har funnet sted i situasjonen her.

Det er tydelig at russerne fortset-ter sin taktikk med å isolere og gå forbi de befestede tyske vinterkvar-terer. Tyskerne synes ikke å ha no-gen utsikt til å fri sig ut av det russiske grep. Den eneste utvei må-te være en retrett på bred front, men den vilde medføre at de måtte la sine fremskutte stillinger i stikken og etterlate mengder av uerstattelig materiell. Russerne har allerede nådd for langt i sin innfiltrering. Der hvor tyskerne blir tvunget til å re-tirere nå, har de ikke håp om å komme tilbake siden. Det tyskerne må gjø-re, er ved hjelp av sine reserver å bygge op en ny bevegelig linje bak den nuværende front som kan tre til å støtte denne. Spørsmålet er om de har tilstrekkelig med reserver. Rus-serne opprettholder presset på alle frontavsnitt, og ingen kan vite hvor deres neste hovedfremstøt vil komme.

Siden den russiske storoffensiv be-gyndte, har 4660 tyskere overgitt sig hver dag gjennomsnittlig. Dette kan sammenlignes med de tilsvarende tall fra 1918, da 4050 tyskere overgav sig hver dag i månedene august og sep-tember.

v v v

Amerikanske krigsforsyninger kommer i stadig økende mengde til Russland. Russland er nå en like stor mottager av amerikansk materiell som England. Konvoyer er ført frem til ishavshav-nende med stadig mindre tap. Og forsendelsene over Persia tiltar. Hit har amerikanerne ført moderne oljefyrte lokomotiver for å få satt fart i transporten. Britiske og amerikanske ingeniører har bygget nye oljeledninger nordover til Kau-kasus, hvor de kan fraktes nordover med jernbanen etter at landet igjen er på russernes hender. Slik bidrar de allierte til den russiske hærs forsyninger.

vesttyskland er utsatt for uopphørlige

Den 30. januar hadde det tyske gangsterstyre sitt 10-årsjubileum. Hele Tysklands Al Capone, Hitler selv, glimret med sitt fravær. Det tyske folk måtte nøies med å få en erklæring fra "der Führer" oplest av Goebbels. Dagens høitideligheter begyndte klokken 11, da Goering skulde holde tale for "die Wehr-macht" fra luftfartministeriets store festsal. Men den som ikke kom var Goering. Det kom nogen engelske fly isteden. De var presisere enn Goering, den første bomben falt på slaget elleve. De tyske soldatene som satt ved sine høitallere omkring i landene, fikk vente. Det eneste de hørte, var en del usammenhengende lyder fra salen, hvor Goering skulde snakke og hvor folk også ventet. (Lydene blev gjengitt i radio fra London.) Først da klokken var ett minutt over tolv og angrepet over, kunde Goering våge sig frem. En kunde høre på ham at han ikke var blitt blidere av å sitte en time i "Luftschutzraum". Men ikke et ene-ste britisk fly gikk tapt. Goebbels snakket klokken 4. Engelske fly innfant sig igjen. Men så glad som Goebbels er i å snakke, måtte det vært en fulltreffer for å stoppe kjeften på ham. Han avla både sitt eget og Hitlers budskap. Det var britiske Mosquito bombe-fly, de hurtigste bombe-fly i verden, som utførte dette første dagangrepet på Ber-lin. Hvert fly bærer fire 250 kilos bomber, så det sier sig selv at de ikke opnådde å legge Berlin i ruiner. Det de først og fremst opnådde, var å bringe den mann til taushet som engang lovet, at det ikke skulde fal-le en britisk bombe på tysk jord. "Jeg garanterer," sa han. Den 30. januar blev i det hele tatt en lite festlig dag for tyskerne. Det var påbudt at det ikke skulde flagges på grunn av at det gikk så dårlig i Russland. Vi tenker at tyskerne og-så skal få slippe å flagge den 30. januar til neste år - og alle år fremover i tiden.

v v v

Den britiske 10. arme i Midtøsten som stod vakt ved Kaukasus' grenser, er nå frigjort og kan settes inn på andre fronter.

v v v

Alliert bombing. - Under det ameri-kanske bombeangrep på Wilhelmshaven som vi tidligere har omtalt skiet

amerikanerne ned 21 tyske jagere. Selv mistet de bare 3 fly. Angrepet blev utført av Liberator og flyvende festninger uten jager eskorte. Begge disse flytyper er så kraftig bevep-net at de ikke trenger eskorte. De tyske jagere holdt sig i respektfull avstand. Hamburg, Tysklands største havneby og viktigste centrum for produksjon av ubåter, har vært gjen-stand for to kraftige britiske an-grep av svære bombe-fly. Amerikaner-ne har fornyet sine dagangrep på mål i Vesttyskland. Inatt blev mål i Ruhr bombet. Ukens kraftigste an-grep var kanskje det, som var rettet mot Köln. På mindre enn 20 minutter blev det kastet en mengde sprengbom-ber, deriblant hundre totonns bom-ber, samt tusenvis av brannbomber. Dette angrepet kom etter at arbeids-livet i byen var nogenlunde reorga-nisert etter det forrige ødeleggende angrep. Hovedmålet var fabrikkene for ubåtbatterier og dieselmotorer samt Mauser våpenfabrikker. Inatt rettet britene også et meget kraftig angrep mot mål i Italia. Turin med de svære Fiatfabrikker og hærens ar-senaler blev bombet, likesom skips-verftene i Spesia. Over Köln mistet britene 5 fly, og over Turin bare 3. Ubåthavnen Lorient har igjen vært mål for alliert bombing. Det meldes herfra om store skader opstått ved tidligere angrep. Jernbanemål i Nordfrankrike og Belgia hører så å si til flyvernes daglige kost. De langsomt flyvende, meget manøvrerba-re Mustang-fly (army cooperation fly) benyttes med fordel mot tog i fart. Mustangfly meldes idag å ha ødelagt 6 lokomotiver og skadet man-ge andre.

De tyske flyangrep på England er uten enhver virkelig betydning. Sprett tysk bombing kan forårsake mindre skader og koste en del liv. Goering må inntil videre nøie sig med å sende trusler gjennom eteren og ikke bomber gjennom luften. Han lover hevn for all ødeleggelsen i Tyskland når tyskerne bare har gjort det av med russerne og ikke trenger flyene sine der. De nye britiske Typhoon jagere, som stiger hurtigere og er sterkere pansret og vepnet enn noe annet jagerfly, har allerede vist sig meget effektivt når det gjelder å jage bort tyske raidere. Selv når tyskerne har hatt en mange-

dobbelt overmakt, har de ikke våget å ta kampen op mot Typhoonjageren. Norske flyvere, som nå deltar i stort antall i dagslysraidene over Nordfrankrike, har i de siste dager gjort sig bemerket ved dyktighet og hell. De har vært heldige fordi de alene har opnådd å få kamper med tys-ke jagere, og de har vist sin dyktig-het ved å sk te ned eller skade fle-re tyskere uten egne tap.

v v v

Nordafrika. - På landfronten er vi inne i en av de stillstandsperioder, som vi kjenner så godt fra tidligere. Den 8. arme rykker langsomt frem på bred front og utkjemper mindre kam-per med tyskernes baktropp. Ved ky-sten har britene etter en del tysk motstand okkupert havnebyen Zuara nær den tunesiske grense. Lenger syd, på frontens midtavsnitt, har de overskredet grensen. Imens trekker Rommel sig langsomt op bak Mareth-linjen. Lenger nord har de allierte armeer måttet utkjempe defensive kamper, idet tyskerne forsøker å ut-vide korridoren, som forbinder Rom-mels og v. Arnims armeer. Vest for Sfax har de satt inn med artilleri og tanks og har hatt en 10 kilome-ters fremgang, som blev stoppet ved amerikanske forsterkninger. På den-ne front har tyskerne også satt inn sin 62 tonns tank, som er pansret med et 7 toms tykt belte og har en 88 mm's kanon og svære maskingeværer. Amerikanerne har ødelagt to av disse tanks foruten mange andre.

De allierte har utfoldet en stor aktivitet i luften. Bizertes havn, flyplasser ved Tunis og ved Gabes har gjentatte ganger vært bombet. De kraftigste luftangrep har vært rettet mot tyskernes baser på Sici-lia. Disse er delvis utført av Mo-squito bombe-fly, som nå er stasjonert på Malta.

Allierte fly og britiske ubåter og overflateskip gjør blokaden av de tyske styrker i Tunesia stadig mere effektiv. Tyskerne søker i stor ut-strekning å opprettholde forbindelsen ved hjelp av skonnerter og småfartøi-er, som er senket i stort antall. Flere større transportskip og en tankbåt er også senket eller sannsyn-ligvis senket.

v v v

Utenfor norskekysten har et britisk torpedofly senket et stort tysk transportskip.

I Svartehavet har russiske fly senket 4 tyske transportskip. Russiske flåtoenheter har senket en tysk 10.000-tonner i Barentshavet.

v v v

I Tyskland arbeider det 7 mill. utenlandske arbeidere i krigsindustrien. Det samme gjelder 16 mill. tyske kvinner. Etter at det truer med katastrofe i Russland, har de tyske myndigheter forordnet at så å si hele befolkningen skal utskrives til civilt arbeid. Det gjelder alle kvinner i alderen 18-45 år, og alle menn i alderen 16-65 år. Alle butikker i Tyskland som ikke tjener livsviktige formål, skal stenges, således selv- og gullvareforretninger, sjokoladebutikker, de fleste bokhandler, og alle forretninger, som forhandler luksusvarer. Tallet på butikker, som skal stenges, anslås til mellom 100 og 120 tusen. Det samme gjelder luksusrestauranter, barer, nattklubber o.s.v. Alle lokaler, som blir ledige på den måten, skal ominnredes til beboelses- eller verkstedrum til erstatning for det som er ødelagt ved britisk bombing. Men da alle nevnte forretninger og etablissementer forlengst er finkjemmet for arbeidsføre folk, vil den tyske krigsindustri ikke profitere stort på disse forordninger. Ganske unge eller gamle, sykelige eller vanføre vil ikke erstatte de faglærte arbeidere, som Hitler må ta ut av fabrikkene og sende til fronten.

Tsjekkoslovakiske kvinner utskrives også til arbeid på den tyske hjemmefront. Det gjelder her også kvinner i alderen 18-45. Svangre kvinner utskrives også, mens kvinner med ett barn under 6 eller to barn under 14 år er undtatt.

I Italia følger Mussolini Hitlers eksempel og utskriver alle italienske menn fra 14 til 70 år, og alle kvinner fra 14 til 60.

I Holland har Seis Inquart bebudet lignende forholdsregler. Romania blir antagelig snart tvunget til å følge Tysklands og Italias eksempel.

v v v

Efter ordre fra Terboven snakker våre aviser svært meget om at russerne vil ta fra oss Nordnorge. Meningen er å narre nordmenn til å slåss for at tyskerne skal få beholde hele Norge. Hvis Norges frihet og udelelighet

ligger tyskerne så meget på hjerte som de gir det utseende av, kan de bare gå ut av landet. En annen gang skal vi ikke la oss ta sovende. Hvad Norges forhold til Russland angår, så er det det best tenkelige. Og det skyldes ikke minst at vi ikke har latt oss skremme av de tyske barnokammerhistorier om jøde- og bolsjevikspøkelset. Det er vel for å frelse Nordnorge, at tyskerne har sendt horsk-jødiske kvinner og barn ned for å myrdes i Polen!

v v v

I Januar blev det ved amerikanske verfter bygget 106 handelsskip. - Den amerikanske flyproduksjon beløp sig ifjor til 48.000 maskiner, eller flere enn hvad Tyskland, Japan og Italia samlet formådde å produsere. I år vil amerikanerne fordoble produksjonen

v v v

Den franske generalguvernør i Vestafrika, Poisson, har tilbudt sig å stille 100.000 vel øvede og utrustede senegalesiske soldater ved fronten i Tunesia. Han kan stille 200.000 trenede senegalesere til, om de allierte bare kan skaffe utstyr og befal.

v v v

Østen. Ved Salomonøiene har det vært en serie trefninger i luften og på sjøen mellom amerikanske og japanske stridskrefter. Rapporten foreligger enda ikke. Operasjonen betegnes som en kamp om strategiske utgangspunkter. På Guadalcanar har amerikanerne fortsatt fremgang. - Det meldes om en rekke japanske skipstap forskjellige steder i Stillehavet.

v v v

Under det forrige storangrep på Köln blev 240 mål bebyggelse rasert og 250 fabrikker mere eller mindre ødelagt.

v v v

Churchill av avlagt et besøk hos Tyrkiets president og hatt viktige konferanser. Stalin blev holdt underrettet. Den tyrkiske presse er fornøyd med resultatet. Tysklands sendemann i Tyrkiet, v. Papen, er kalt hjem for å avlegge rapport.

v v v

Ifølge dagens siste meldinger har russerne fortsatt sin fremgang ved Donetz. Stari Oskol ved Oskol-elvens øvre løp er intatt, og likeså det viktige jernbanecentrum Isjum, som ligger ved sammenløpet av Oskol og Donetz

v v v

vesttyskland er utsatt for uophørlige

NORGE FRITT

Torsdag, 11. februar 1943

I Russland fortsetter den røde armes offensiv med full kraft. Ved det Asovske hav har russerne erobret støttepunktet Jeisk. Lenger sør angriper de garnisonene i Novorossisk og Krasnodar. Byene Asov og Bataisk like sør for Rostov er inntatt, og dermed er enhver organisert tysk motstand øst for Don ophørt. Russiske styrker har gått over Dons nedre løp og truer Rostov. Lenger mot vest fortsetter russerne omringningen av Donetzbassenget. Etter å ha inntatt Tsjum på sørbredden av Donetz, har russerne med erobringen av Losovaja 75 km mot sydvest, avskåret enda en av tyskernes viktigste forsyningslinjer. Ringen slutter sig om Kharkov med russernes inntagelse av Bjelgorod på jernbanen Kharkov-Kursk, Sjebekino lenger mot sydøst, jernbanebyen Voltsjansk rett søndenfor, og endelig Tsjugujev ved jernbanen Kupiansk-Kharkov bare 30 km fra sistnevnte by. Lenger mot nord er russernes fremgang like bemerkelsesverdige. Først inntok de Tsjigri og Tim, og erobret derefter Kursk, tyskernes hovedforsyningsbasis for dette avsnitt, og et meget viktig støttepunkt i Hitlers vinterlinje. Kursk hadde vært på tyskernes hender siden november 1941. Nordenfor Kursk har russerne videre erobret byen Ponyri ved jernbanen til Orel. Under sin fremrykning har russerne tatt mange fanger og erobret store mengder av materiell, men utførlige oppgaver foreligger enda ikke.

Det er enda uklart om tyskerne har latt sig tvinge til et større tilbaketog. Så meget er sikkert, som at katastrofen ved Stalingrad har virket like nedsettende på tyskernes kampmoral som den har virket opmuntrende på russernes. Blant tyskerne gjør frykten for å bli omringet og avskåret sig tydelig gjeldende.

Vi spørr oss selv hvilke forventninger vi kan stille til en fortsatt russisk offensiv. Vi minner om at russerne helt siden det tyske overfall har vært ikke bare sine fienders, men også sine alliertes store overraskelse. I sine ut-

inn ved Donetz og på Kubanhalvøya

talelser om krigssituasjonen til forskjellige tider har britiske militære målsmenn vært tilbøielige til å overvurdere sig selv og undervurdere russerne. Det første var tilfelle når de skulde bedømme situasjonen i Nordafrika før Rommels seirrike fremstøt, og situasjonen i østen før japanerne avsluttet erobringen av de britiske besiddelser med inntagelsen av Singapore. Og sin mistillid til russernes militære evne la de for dagen i sine kommentarer under russernes første store tilbaketog, da både fiender og venner regnet med at hele europeisk Russland vilde bli besatt av tyskerne. Da russerne greide å holde Leningrad og Moskva første vinter - til alles store forundring - våget ingen å tro at det skulde bli for lengere tid. Og nu like til slutt er det ingen som ikke har regnet med at russernes offensive kraft kunde vært uttømt hvad dag som helst. Det gjelder likefullt vår egen general Hansteen som britiske militær eksperter. Vi refererer her til Hansteens militære oversikt ved årsskiftet.

Vi syntes dengang at Hansteen var for forsiktig i sine uttalelser. Vi regner med at russernes offensive kraft ikke ongang er halvveis uttømt. Vi har bare sett den beskjedne begynnelsen til russernes storoffensiv, som antagelig vil åpne med gjennombruddet av de tyske linjer lenger nord. Dette vil kanskje falle sammen med den allierte offensiv, som må komme i år.

v v v

Churchill har redegjort for Casa Blanca-konferansen i en tale i Underhuset. Han meddelte at man blev enige om planene for en offensiv til lands, til sjøes og i luften som skulde iverksettes i løpet av de kommende 9 måneder. Planene blev nu utarbeidet i detalj. Om ubåtkrigen meddelte den britiske premierminister, at de amerikanske, kanadiske og britiske nybygninger av handelstonnasje i de siste 6 måneder oversteg senkningene med 1.25 mill. tonn. Tallet på senkninger i de to siste måneder var de laveste på et år. I det første krigsår senket hver tysk ubåt gjennomsnittlig 10 allierte handelsskip før den selv blev ødelagt, i annet krigsår 12 handelsskip, og i

sig i Norge ia jøler, men blev til-

trede krigsår sank tallet til 7½. Av 3 mill. soldater, som de allierte har ført over havene, er bare 1348 omkommet på grunn av fiendtlig virksomhet. Om situasjonen i Nordafrika kunde den britiske statsminister opplyse, at nu da den 8. arme går inn i Tunis, som er den amerikanske general Eisenhowers kommandoområde, blir general Alexander stillet under Eisenhower som hans nestkommanderende. Churchill bragte meddelelsen om en del andre utnevnelser på den sydlige krigsskueplass, således at admiral Cunningham har fått sin kommando utvidet til å gjelde hele Middelhavet. Han fortalte videre at Sir John Dill som hans personlige representant, og generalleitnant Arnold som representant for president Roosevelt, hadde ført forhandlinger med Shang-kai-shek i Kina og general Wavell i India om det offensive samarbeide i Østen.

v v v

Vi fester oss ved at en amerikansk general har fått overkommandoen under de kommende kamper i Tunesia, operasjoner som efter mere eller mindre tydelige uttalelser fra britisk hold, skal danne innledningen til en landgang på europeisk side av Middelhavet. Når general Alexander og den britiske 8. arme unddras general Montgomerys overkommando og stilles under den ennå uprøvede general Eisenhower, skyldes det ikke at Rommels beseirere av omstendighetene tvinges til å fortsette forfølgelsen av fienden inn på Tunesisk område. Nei, her er del vel avveide prestigehensyn, som gjør sig gjeldende. Vi ser nu sydfrenten danne sig under amerikansk overkommando, f o r d i vi ganske snart skal se en nordfront danne sig under britiske overkommando.

v v v

I Tunesia er krigssituasjonen uforandret. Senkningen av de småfartøier aksens nu mest bruker til sine transporter, fortsetter i samme utstrekning. De allierte flyvåpner har rettet en rekke meget kraftige angrep mot aksens baser fra Sardinia til Kreta.

v v v

Østen. - Japanerne har evakuert Guadalcanar. Amerikanerne har ryddet øia for spredte japanske avdelinger. En amerikansk ubåt har senket et japansk troppetransportskip. 5-6000 japanske soldater druknet.

Gandhi vil gå til en 3 ukers faste (sultestreik). Den indiske regjering vasker sine hender.

Kanadiske forsterkninger

er kommet til Storbritannia.

Vichyregjeringen appellerer til den franske befolkning om å hjelpe politiet med å våke over at det ikke skjer sabotasje ved de franske jernbaner. De Gaulle har kritisert de alliertes politiske fremgangsmåte i Nordafrika. Landgangen fant sted uten at han og det franske nasjonalråd i London blev underrettet. 15.000 personer sitter enda i konsentrasjonsleir i Algeriet. Han håpet at forhandlingene mellom general Catroux som nasjonalrådets utsending, og Giraud vilde føre til løsningene av de opståtte vanskeligheter.

Det franske imperieråd, som admiral Darlan opprettet i Nordafrika, er erstattet av en krigskomite under Girauds ledelse. Det avskaffede imperieråd hadde diktatorisk myndighet. U.S.A. bygger i år 19 mill. tonn skip.

Den amerikanske handelsflåte er nu bare vel halvdelen av den britiske, men når årets byggeprogram er fullført vil den være dobbelt så stor. I England ser man med en viss bekymring på utviklingen av flyproduksjonen. Mens briterne hovedsakelig bygger jager- og bombefly, bygger amerikanerne transportfly. Efter krigen vil amerikanerne stå langt bedre rustet for civil lufttrafikk, som man ventet vil ta stort opsving.

Frankrike betaler tyskerne daglig 500 mill. frcs. i okkupasjonskostninger. På ett år blir dette 6 ganger så meget som Tyskland betalte i krigsekadestaterstatning efter forrige krig. Dessuten får Italia 35 mill. frcs. om dagen.

Tyskland har allerede fått 9.500 faglærte jernbanearbeidere fra Frankrike, men forlanger nu 2500 til. De får også månedlig 300 km jernbaneskiner.

v v v

Alliert bombing. - Ubåthavnen Lorient er igjen kraftig bombet. Civilbefolkningen evakueres fra denne by og fra Brest. Jernbanemål i Nordfrankrike og Belgia angripes daglig av allierte fly.

v v v

86 østerrikkere er honnettet i de siste 4 måneder.

To fremstående hollandske quislinger er drept.

Fredag, 19. februar 1943.

Russland. - Den røde armés offensiv fortsetter. Efter å ha rensset Dons østbredd, gikk russerne over elven på flere steder, inntok Sjakhty og Novotsjorkask ved jernbanen nordover fra Rostov og sikret sig linjen op til Kamenskaja. Angrepet blev så rettet med full styrke mot Rostov, som blev inntatt efter nogen dagers kamper. Tyskerne var utmanøvrert, russerne truet med å omringe dem, og derfor blev byen antagelig delvis evakuert. Med sin halve million innbyggere er Rostov nr. 10 i rekken av Russlands største byer. Den har betydning som havneanlegg og er centrum for et meget stort opland. Med gjen Erobringen av jernbanen fra Rostov og nordover vil olje fra Kaukasus og landbruksprodukter fra Kuban igjen kunne føres direkte til Moskva. Samtidig med Rostov inntok russerne Vorosjolograd, som blev hårdnakket forsvart av tyskerne. Fra Losovaja, jernbaneknutepunktet lenger mot vest i Donetsbassenget rykker russerne frem mot Dnjepropetrovsk. Jernbanelinjen Stalino-Dnjepropetrovsk har de avbrutt, slik at bare banen over volnovaka lenger sør er åpen for tyskernes retrett. Ringen slutter sig stadig tettere om de tyske styrker i Donetsbuen, skjont det er mulig at mange av dem ved å opofre sitt materiell har greid å slippe vestover og ut av klemmen. De russiske styrker i Rostov rykker vestover. De har tatt kystbyen Taganrog under artilleriild, og har skåret over jernbanen nordover til Stalino. Russernes siste større erobring i Donetsbuen er byen Slaviansk, hvor 2 oljedepoter, flere ammunisjonsdepoter og en masse materiell falt i deres hender. Det sier sig selv at de under sin øvrige fremrykning har tatt et meget større bytte, spredte meldinger om dette er kommet, men ingen samlet oversikt foreligger enda.

Ukens viktigste seier er erobringen av Kharkov. Russerne innledet operasjonene med å skjære over 4 av byens seks hovedjernbaner. Tyskerne mottok forsterkninger. Et SS-arkorps holdt byen, det bestod av 2 tankdivisjoner, 1 motorisert divisjon, flere infanteridivisjoner samt forskjellige spesialavdelinger. Ved

å legge tyngden av sitt press sydøst for byen, villedet russerne de tyske forsvarere. Byen blev tatt ved et voldsomt stormangrep fra nord. Det kom så overraskende og blev ført med en slik kraft, at de tyske avdelinger blev fullstendig oprevet. Restene av dem reddet sig som de best kunde. De fikk hverken tid til å føre med sig materiell eller iværksette ødeleggelser. Det var i oktober 1941 at tyskerne erobret Rostov, og det kostet dem 120.000 mann i døde og sårede. Senere har byen som centrum i et utstrakt jernbanenett tjent som hovedforsyningsbasis for hele deres sydfrent. De har ført et sant skrekke-regimente i byen, hvor 14.000 personer opgis å være henrettet, derav er det mange menn og kvinner, som er hengt offentlig. De selirrike russiske avdelinger fortsetter vestover under gjen Erobringen av sitt land. Nordøst for Kharkov har de inntatt jernbanestasjonen Bogodukhov. I sydvest rykker de frem i retning av Poltava.

De tyske styrker på Kubanhalvøya presses sammen på et stadig mindre område, og står i fare for å bli adspilt og omringet. Evakueringen over Kertsj fortsetter under beskyttelse av tyske fly, som russerne for øvrig krever sin del av. På en dag skjøt de således ned 31 fly.

Ved frontens andre ende, ved Orel i nord, går russerne også frem, til tross for forbitret tysk motstand. De nærmer sig nu Orel i tre kolonner, - fra nord, øst og syd.

Av det bytte russerne hittil har meldt erobret, skal særlig fremheves mengden av jernbanemateriell. Eksempelvis kan anføres at de på en stasjon vest for Kursk tok 14 fullastede godstog og mange flere lokomotiver. Ved Likaia nord for Rostov tok de 31 lokomotiver. Det samlede antall av erobrede lokomotiver i den senere tids kamper løper op i meget over 500. Flere tusen motorkjøretøier er tatt, foruten tanks og annet uundværlig materiell. Dette er materiell, som tyskerne for øieblikket umulig kan erstatte. I de ferreste tilfelle når tyskerne å ødelegge det. Det tyskerne taper, det vinner russerne. På vel 2 måneder har russerne erobret et større, om enn ikke så utvalgt, materi-

inn ved Donetz og på Kubanhalvøya sig i nogen ra jøiler, men blev til-

ell enn det Amerika og England har kunnet sende i 2 år.

v v v

Tallet på desertører fra den romanske har settes til 30-40.000.

I Kursk hadde tyskerne innrettet sig på å bli. Nye gatenavn var kommet op på tysk. Mange offentlige steder var skilter kommer op med "Adgang forbudt for russere".

SS-troppene som forsvarte Kharkov gik for ikke lenge siden og spradet i Paris' gater. Nå kranse de de russiske landeveier som stivfrosne lik.

Jøder i Böhmen og Mähren er blitt fratatt sine rasjoneringskort. Det forbys dem også å kjøpe urasjonerte fødemidler. De skal sultes ihjel. - I Warshavas ghetto var det 400.000 jøder. Nu er det ingen igjen. Hvor er de blitt av? - I et distrikt i Polen blev 6000 jøder drept om dagen. - I en konsentrasjonsleir for jøder i Tripolis blev de britiske befrielse hilst med den glede, de utpinte fanger var istand til å legge for dagen. Mange av dem var døde av sult og vanrøkt.

Finnland er gjenstand for skjerpet kritikk i U.S.A. De tyske nederlag gjør inntrykk i Finland, hvor organer for venstrepartiene tar til orde for at Finland må trekke sig ut av krigen. Det kan være lettere sagt enn gjort. Finland forrædde alle sine virkelige venner, og drovet av hat til Russland og håp om vinning tok de intet hensyn til hvem de innlot sig med. Finnlands påstand om at finnes krig er en isolert krig står så åpenbart i strid med kjennsgjøringene, at den må være fremsatt mot bedre vitende. Finland fortjener å dele aksesaktens totale nederlag. Det foregår heftige guerillakamper i Kroatia, Bosnia, Serbia og Hellas. Tyskerne gjør alt for å slå motstander ned mens det sikrer sig mot alliert invasjon i disse land.

Den amerikanske arme rekruteres med 11.000 mann om dagen. Før året er slutt vil den ha mottatt 4 mill. mann.

v v v

Alliert bombing. - Lorient, ubåtbasen på franskekysten, har igjen vært utsatt for angrep, og det ukens kraftigste. På en natt blev 1000 tonn bomber sluppet over byen, d.v.s. en dobbelt så stor last som den tyskerne slapp over hele London den værste bombenatten. Enda et angrep har Lorient måttet gå igjennom. Ubåtba-

son St. Nazaire er bombet av amerikanske fly. Köln, hvor motorer og akkumulatører til ubåter fremstilles, har vært gjenstand for et nytt kraftig angrep. Av andre mål kan nevnes Boulogne, stålverker i Holland, den tyske havnebyen Wilhelmshaven med verksteder for ubåter, og i Italia har industribyen Milano og havnebyen Spesla vært mål for et konsentrert angrep. Jernbanemål i Nordfrankrike og Belgia er angrepet med hell. Likeledes spredte mål i Nordvesttyskland.

v v v

Østen. - Under sluttkampene på Guadalcanar falt det 6000 japanere, mens bare 127 blev tatt til fange. Man taler om japanernes selvmorderiske kampmetoder. Det kommer ikke til å være mange japanere igjen den dag de går med på betingelsesløs overgivelse. Under kampene på Guadalcanar er det falt 10 japanere for hver amerikaner. Det meldes om større japanske skipstap. Særlig skal nevnes 4 japanske destroyere, senket av amerikanske fly, og 1 krysser, som er bombet i brann. En rekke større og mindre handelsskip er senket eller bombet i brann.

v v v

I Tunis fortsetter 8. arme sin fremrykning i syd. Ben Gardane og Medenine er inntatt. I midtavsnittet har tyskerne med innsats av mange tanks og stupbombefly tvunget amerikanerne tilbake fra Gafsa til Tozeur. Allierte bombefly har vært over alle aksens viktige baser ved Middelhavskysten.

Malta har mottatt den største konvoy med forsyninger som enda er kommet til øia. En konvoy med forsyninger til 8. arme er også kommet vel frem. Hollandsk ubåt har senket en italiensk ubåt med torpedo. Britiske ubåter har senket 6 av aksens forsyningskip. Andre akseskip er også senket.

v v v

I Elsass er menn i alderen 16-65 og kvinner i alderen 17-45 utskrevet til arbeide på tyske forsvarsverker. For å undgå å tjene fienden flykter mange elsassere over grensen til Schweiz.

I Frankrike er det satt 5 års fengsel for den som forsøker å undra sig arbeidstjenesten.

v v v

Av 10 tyske jagerfly, som en dag blev nedskutt over Nordfrankrike, hadde en norsk wing æren for de syv.

v v v

Russerne har fortsatt sin fremmarsj, men denne uke i langsommere tempo. I avsnittet mellom Kharkov og Dnjepropetrovsk har de tatt det viktige jernbanecentrum Krasnograd, likesom byen Pavlograd på jernbanen søndenfor Losovaia. I avsnittet Kursk-Kharkov rykker russerne frem på bred front, og har inntatt jernbanebyene Sumy, Akhtyrka og Lebedin. Sistnevnte by betegner foreløbig det vestligste punkt de har nådd i sin offensiv. Nordenfor Kursk har russerne tatt skrittet fra Ponyri til M. Arkangelsk i sitt fremstøt mot Orel. Det meldes om voldsomme kamper og panserslag på denne såvel som de andre frontene. Bak tyskeres fronter tiltar de russiske friskarers guerillavirksomhet, særlig i området øst for Kiev.

Det er tydelig at en fase i den russiske offensiv er avsluttet og en ny enda ikke begynt. Samtidig har tyskerne truffet sitt valg og trekker sig foreløbig ikke lenger tilbake. I Donetzbasen har de satt igang kraftige motangrep - som minner oss om de tyske motangrepene for å komme Stalingrads beleirere til undsetning. Men motangrepene har strandet, og russernes fremgang fortsetter. Det ser ut til at tyskerne heller ikke har til hensikt å evakuere Kubanhalvøia, idet de nu gjør alt for å føre forsyninger fra Krim. Russiske fly bomber det islagte strede ved Kertsj for å hindre overgangen. Den russiske øverstkommanderende i Kaukasus har telegrafert til Stalin, at den tyske motstand i dette frontavsnitt snart vil være brutt, slik at troppene her kan settes inn på andre fronter. I følge siste melding har russerne i Kaukasus tilintetgjort en tysk bataljon og omringet 3000 mann.

Russisk ubåt har senket et tysk forsyningskip i nordlige farvann.

v v v

Britiske bombefly har utført to konsentrerte angrep på Wilhelmshaven. Bremen, som har Tysklands neststørste ubåtverfter, er blitt kraftig

bombet. Brann- og sprengbomber av forskjellig kaliber blev benyttet, deriblant over 100 2 tonns bomber. I løpet av månedens første 25 dager er 16 angrep utført mot mål i Tyskland. Det siste av disse er industribyen Nürnberg. I det siste år er gjennomsnittlig 150.000 kilo bomber pr. dag sluppet over Tyskland. - Jernbanemål og andre kommunikasjonsmidler i Nordfrankrike og Belgia er bombet. I løpet av de siste 3 mndr, er 118 lokomotiver ødelagt, foruten jernbanevogner, skifte- og signalstasjoner samt lektre og prammer.

v v v

I Midttunesia er den tyske fremrykning stoppet ved Kasserinepasset av amerikansk infanteri og britiske tankavdelinger. De allierte har satt kraftig inn fra luften, og tyskerne har nødtvunget innledet en reträtt. - I sør rykker 8. arme langsomt frem mot Marethlinjen, hvor tyskerne har tatt stilling. - Vi har tidligere gjort oss skyldig i en navneforveksling, og skal derfor fastslå at Montgomery leder 8. arme under Alexanders overkommando. Alexander har som Eisenhovers nestkommanderende fått overdratt sig den militære ledelse av operasjonene i Tunesia.

Allierte fly har vært meget virksomme i Middelhavsområdet. Så å si alle aksens baser er blitt mere eller mindre kraftig bombet. - Souso, Gabes, Sfax, Napoli, havner på Sicilia o.s.v.

Av aksens skibstap i Middelhavet i den forløpne uke skal fremheves 1 krigsskip, 2 ledsageskip og 1 stort tankfartøi med en last på 13 mill. liter flybensin, bestemt for Rommels styrker i Tunesia.

v v v

Østen. - Ingen forandring i stillingen. - Japanerne har hatt større skipstap. - Alliert flyvirksomhet over Burma. Britisk avdeling har utført et raid sammesteds, og har ødelagt japanske anlegg i by ved kysten.

v v v

Den røde arme har feiret 25 årsdagen for sin opprettelse. Dagen er også blitt høitideligholdt i England og Amerika, hvor det er blitt gitt talrike uttrykk for den taknemlighet og beundring, som alle Russlands allierte føler for den røde arme. I vår tyskkontrollerte presse har vi alt fått mere eller mindre beskarne referater fra festligheter og av de utvekslede hilsener. Vi vil bare fremheve følgende. Den britiske handelsminister Dalton uttalte, at den røde arme har reddet og redder den europeiske civilisasjon. Utenriksminister Eden minnet om den russiske soldats tradisjonelle tapperhet, som for første gang blev nyttet under fremragende ledelse. I sin dagsordre til de røde tropper på jubileumsdagen uttalte Stalin at målet for russerne ikke bare var å drive fienden ut av landet, men å omringe, ham og tilintetgjøre ham, om han ikke nedla sine våben. Stalin opgav de tyske tap i Russland av døde og uheldredelig sårede til 4.000.000; hertil kom 700.000 døde tyske og vassaltropper i de siste 3 måneder. 300.000 fanger var tatt i samme tidsrum, foruten et bytte på 7000 tanks, 4000 fly og 17.000 kanoner samt mengder av annet materiell. I den tid Russland har vært med i Krigen, er den røde har øket og troppene har fått full trening og øvelse. Den tyske har har derimot gått tilbake i tall og har mistet sine beste tropper. Stalin kritiserte den tyske stragi, som manglet originalitet og tilpasningsevne; tyskerne viste sig hjelpeløse så snart de stod overfor en ny og ukjent situasjon. De var i altfor høy grad bundet av sine faste stillinger og jernbanene. - Av andre uttalelser kan vi citere den amerikanske vicepresident, som sier at Tyskland kan bli slått i år, om U.S.A. og Storbritannia setter inn like kraftig som Russland. Sovjetsamveldets ambassadør i London, Maiski, holder også på 1943 som nederlaget år for Tyskland under forutsetning av en felles alliert innsats, men han fremhever at det vil være den største feiltagelse å tro, at Tyskland nu er iferd med å bryte sammen. Britisk presse bringer forklaringen på at tilgangen til den røde har er uforholdsmessig større enn til den tyske. Det skyldes fordelingen av

fødselstilveksten til de aktuelle årsklasser. Mens den røde arme mottar 1.600.000 rekrutter årlig, får den tyske har bare 4-500.000 mann. Den amerikanske hjelp til Russland er fra desember til januar øket med 10%.

Storbritannia har sendt Russland så mange fly, at de opsatt blir 400 squadrons, og tanks nok til 32 panserdivisjoner.

Det nye amerikanske slagskip "Iowa" på 35.000 tonn er nå ferdig og tatt bruk, likeledes en krysser. Innen mai i år vil amerikanske skipsverfter levere 5 skip om dagen. Det er tale om en yderligere utvidelse av det amerikanske skipsbyggningsprogram.

Komiteen i Island for innsamling til Norge har fått inn kr. 700.000. Under innsamlingen er det fremhevet, at det norske folk står det islandske nærmere enn noget annet.

Fra Bulgaria meldes det om at quisling og tyskere er blitt drept.

Frihetskampen på Balkan tiltar i omfang.

260 polske studenter er skutt i konsentrasjonsleir. Massehenrettelsene fortsetter.

I Holland har Seiss Inquart forordnet arbeidsmobilisering av menn og kvinner.

Det er mange som i disse dager spør sig selv hvordan de skal forholde sig til den nye forordning om arbeidstjeneste her i landet. Det står og faller med om det virkelig er arbeidstjeneste her i landet - eller i Tyskland. Det siste er det ingen som vil finne sig i. I den tyskkontrollerte presse ser vi forsikringer om at det bare dreier sig om arbeide her i landet. Vi får se hvordan det går i Holland. I Frankrike bortføres folk til Tyskland, det vet vi. Den tyske avis "Berliner Börsenzeitung" har forstått Hitlers siste tale slik, at hensikten er til og med å mobilisere menn i de okkuperte landene til fronten. Britisk presse regner med at tyskerne kan ønske å føre unge menn ut av f. eks. Norge og Frankrike for dermed å sikre sig i tilfelle av en invasjon. Vi skal komme tilbake til dette spørsmålet siden.

I Arendal er fyllearesten døpt "Hirdheimen. Kan De gjette hvorfor?"

Tgl. Post

NORGE FRITT

Fredag, 5. mars 1943.

Russland. - Uken har bragt betydelig russisk fremgang på nordlige frontavsnitt. Under ledelse av marskalk Timosjenko har de russiske tropper inntatt den befestede stilling Demiansk mellom Ilmensjøen og Valdaihøidene. Dermed kunde de frigjøre et område på 2330 kvadratkilometer med 302 tettbebygde steder. Under kampene blev 8000 tyskere drept og 3000 tatt til fange. Timosjenko har fortsatt vestover mot Lovatelven, som er neste tyske hovedforsvarslinje, og her har det lyktes ham å etablere et brohode. Ukens viktigste begivenhet er russernes erobring av Rsef, hvor tyskerne efterlot sig 2000 døde. Med dette har russerne fått kontrollen over den seilbare Volga i hele dens lengde, hvilket er av betydning for befordring av tungt materiell til fronten. De har dessuten med inntagelsen av Olenino og andre steder rensket op jernbanen fra Moskva over Rsef til Velikie Luki. Efter disse operasjoner er russernes stilling på nordfronten betydelig styrket, og vi skal se at dette får betydning ikke bare for midtfronten, men også for de kommende russiske operasjoner på begge sider av Dnjepr. De russiske armeer rykker nu frem syd og sydvest for Rsef, truer de tyske stillinger ved Vjasma og Smolensk, og i annen rekke Brjansk. Lenger sør foregår den russiske fremmarsj på bred front fra Kharkov op mot Orel. Lgov, rett vest for Kursk er intatt, likeledes Dmitriev lenger nord på jernbanen Kharkov-Brjansk. Rett vest for sistnevnte by har russerne også tatt Sevsk, og dermed står de bare få mil fra den viktige jernbane Brjansk-Kiev. Når de har fått kontrollen over denne jernbane og området bakkenfor til elven Desna, vil de ved en frontendring true hele området nord for Dnjepr. Brohoder på den andre siden av Dnjepr vil da også kunne etableres. Og da først vil tiden være inne til å foreta den endelige likvidering av de fremskutte tyske stillinger ved Donetzbekkenet. Det er tydelig at russerne følger en plan når de ikke setter så kraftig inn ved Donetz og på Kubanhalvøya

som nødvendig for straks å tilintetgjøre tyskerne her. Istedenfor opprettholder de bare et så sterkt press på de tyske stillinger som er nødvendig for å hindre tyskerne i å trekke sig ut av kampen og organisere en retrett. Det meldes om kraftige tyske motangrep i Donetz som er blitt vist tilbake av russerne med store tap for fienden. Vest for Rostov er en tysk forsvarslinje erobret. I Kuban har russerne hatt fremgang og erobret en rekke befestede stillinger.

Russerne har i ukens løp tatt et stort bytte. Nøiaktige opgaver foreligger ikke uten for to områder. Ved Demjansk tok de 78 fly, 97 tanks, 287 kanoner foruten annet materiell. Ved Rsef 112 tanks, 78 kanoner, 35 lokomotiver og 5 store magasiner.

Ifølge dagens senere meldinger har russerne befridd 52 bebodde steder syd og sydvest for Rsef. De har begynt operasjonene mot jernbanebyen Gsjask øst for Vjasma som er tyskerne mest fremskutte stilling i hele dette område. Det meldes også om kamper ved Staraja Russa syd for Ilmensjøen.

I Bismarckhavet mellom New Britain og New Guinea har de allierte flyvåpner vunnet en strålende seier. En japansk konvoy bestående av 22 krigs- og handelsskip på tilsammen ca. 90.000 tonn er blitt totalt senket. Efter at allierte speiderfly en tid hadde holdt konvojen under observasjon, satte angrepet inn uten støtte av marine. Først blev konvoyens flyeskorte nedkjempet; ialt blev 55 japanske fly skutt ned. Derefter begynte den mest intense bombing av konvoyens skip. På flere av dem kunde to bombetreff opnåes samtidig av fly fra forskjellige squadrons. Enkelte av skipene blev boksta elig talt delt i to. Alle sank. Bare to destroyere greide å holde sig flytende til neste dag, da de også blev sendt til bunds. Konvojen skulde bringe forsterkninger og forsyninger til New Guinea. 15.000 soldater druknet, og det samme gjelder flere tusen marinemenn og andre sjøfolk. Nogen overlevende reddet sig i nogen få joller, men blev til-